

LAUSUNTO 16.2.2017

Eduskunnan talousvaliokunnalle

Euroopan komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (uusiutuvan energian direktiivi)

Paikallisvoima ry kiittää mahdollisuudesta antaa asiasta lausunto talousvaliokunnalle.

Paikallisvoima yhtyy valtaosin valtioneuvoston kantaan (U/5/2017) ja toteaa seuraavaa:

Yleistä

Uusiutuvan energian edistäminen direktiivin määrittelemällä tavalla on tehotonta ilmastonmuutoksen torjuntaa. Päästöjä voitaisiin vähentää tehokkaimmin pelkällä päästökaupalla. Päästökaupan alaa tulisi kuitenkin laajentaa nykyisestä ja päästökattoa tiukentaa.

Uusiutuvan energian erillistavoite ohjaa jäsenmaita tukemaan uusiutuvan energia tuotantoa osin tarpeettomasti ja kustannustehottomasti. Lisäksi erillistavoite tuottaa sähkömarkkinoille ylitarjontaa ja laskee keinotekoisesti sähkön hintaa. Sähkön alhainen hintataso vähentää investointeja säätövoimantuotantoon, jota tarvitaan vaihtelevan uusiutuvan sähköntuotannon (tuuli- ja aurinkovoima) lisääntyessä. Säätövoiman tarve on lisännyt fossiilisten polttoaineiden käyttöä erityisesti maissa, joissa vesivoimaa ei ole käytettävissä.

Uusiutuvaa energiaa lämmityksessä lisättävä

Uusiutuvan sähkön tuotanto on kasvanut EU:ssa huomattavasti nopeammin kuin uusiutuvan energian käyttö lämmityksessä. Uusiutuvan energian kannustimia olisi lisättävä vahvemmin lämmitysmarkkinoilla, joilla fossiilisten polttoaineiden käyttö on edelleen laajaa. Paikallisvoima ei sinänsä kannata uusiutuvan energian tukemista. Mikäli uusiutuvan energian valtiontuet kuitenkin edelleen mahdollistetaan jäsenmaille komission esittämällä tavalla, tulisi niitä sähköntuotannon lisäksi kohdistaa myös uusiutuvan lämmön tuotannolle.

Alkuperätakuut

Uusiutuvan energian alkuperätakuiden laajentaminen pakollisiksi lämmitykseen ja jäähdytykseen toisi lisäkustannuksia alan yrityksille. Muutoksen hyöty olisi kyseenalainen, koska kuluttajilla on lämmitysmarkkinoilla vähemmän valinnanvaraa kuin sähkömarkkinoilla. Kuluttaja myös pääsääntöisesti tietää tai voi helposti saada tietoonsa, millä lähteillä hänen lämpöenergiansa on esim.

tietyllä kaukolämpöalueella tuotettu. Lämmöntuotanto on erityisesti pienemmän koon alue- ja kaukolämpöverkoissa sidottu yhteen tuotantomuotoon.

Kaukolämpöverkkojen avaaminen kilpailulle

Kaukolämpö ei ole monopolitoimintaa, vaan kilpailee muiden lämmitysmuotojen kanssa. Komission ehdottama, eri tuotantomuotojen pakollinen, sääntelyyn perustuva pääsy kaukolämpöverkkoihin toisi merkittävää lisäbyrokratiaa, muttei lainkaan takaisi uusiutuvien lisääntymistä. Uusiutuvat polttoaineet tulevat ja ovat tulleet kaukolämmön käyttöön markkinaehtoisemmin yleisten päästövähennyksiin ohjaavien instrumenttien vaikutuksesta (päästökauppa, CO2-verotus). Suomessa monet paikalliset kaukolämpöverkot käyttävät yksinomaan uusiutuvaa metsähaketta, eikä tällaisten verkkojen hallinnollisesti ohjattu avaaminen toisi lainkaan ilmastohyötyjä.

Pientuotanto ja energiayhteisöt

Paikallisvoima yhtyy valtioneuvoston näkemykseen siitä, että sähkön pientuottajien tulee voida myydä tuottamansa sähkö markkinoille avointen periaatteiden mukaisesti. Myös oman tuotannon kuluttamisen suoraan on oltava mahdollista. Verotuksen ei tule muodostaa tälle tarpeettomia esteitä.

Komission esittämä energiayhteisöjen määritelmä on kannatettava sikäli, että samassa kiinteistössä tai samalla tontilla asuvien kuluttajien tulisi olla mahdollista jakaa keskinäisellä sopimuksella itse tuottamansa sähkö. Energiayhteisön laajentaminen yli kiinteistön tai tontin rajojen loisi sitä vastoin mahdollisuuden kiertää sähkön jakeluverkkotoiminnan luvanvaraisuutta ja rakentaa pienjänniteverkkoja jakeluverkkoja koskevan viranomaisvalvonnan ulkopuolelle. Tällä olisi merkittäviä vaikutuksia koko nykyiseen sähköjärjestelmään ja sähköturvallisuuteen. Fyysinen energiayhteisö tulisi määritellä niin, että se rajautuu yhden tontin tai kiinteistön alueelle.

Biomassan kestävyyskriteerit

Paikallisvoima tukee voimakkaasti komission ehdotuksen lähtökohtaa siitä, että jäsenvaltiossa tuotetun tai kerätyn metsäbiomassan kestävyys tulee voida osoittaa jäsenvaltion lainsäädännön tasolla. Kestävyys osoittamiseksi tulisi voida hyödyntää olemassa olevia metsänhoidon sertifikaatteja (PEFC, FSC, SBP) sekä Forest European puitteissa kehitettyjä hyvän metsänhoidon periaatteita. Paikallisvoima kannattaa komission ehdotusta, jonka mukaan alle 20 MW:n tuotantolaitoksiin ei sovellettaisi kestävyyskriteerivaatimuksia. Valtioneuvoston tapaan pidämme jo vuodelle 2023 esitettyä kestävyyskriteerien uudelleentarkastelua turhaa epävarmuutta aiheuttavana ja liian aikaisena, sillä direktiivi astuu todennäköisesti voimaan vuonna 2021.

Kunnioitavasti,

Toivo Hurme
Toiminnanjohtaja
Paikallisvoima ry

Paikallisvoima ry
Annankatu 25A, 3. krs
00100 Helsinki
www.paikallisvoima.fi

Y-tunnus: 2440745-4
Rekisterinumero: 206.733
Kotipaikka: Porvoo

Paikallisvoima ry:n jäsenyhtiöt

- Alajärven Sähkö Oy
- Ekenäs Energi Ab - Tammissaaren Energia Oy
- Esse Elektro Kraft Ab
- Etelä-Savon Energia Oy
- Haminan Energia Oy
- Herrfors Oy Ab
- Imatran Seudun Sähkö Oy
- Jakobstads Energi Ab
- Jylhän Sähköosuuskunta
- Kanteleen Voima Oy
- Karhu Voima Oy
- Katternö Oy Ab
- Keminmaan Energia Oy
- Keravan Energia Oy
- Keuruun Sähkö Oy
- Koillis-Satakunnan Sähkö Oy
- Kokemäen Sähkö Oy
- Kokkolan Energia Oy
- Kotkan Energia Oy
- Kronoby Elverk Ab
- KSS Energia Oy
- Kuoreveden Sähkö Oy
- Köyliön-Säkylän Sähkö Oy
- Lammaisten Energia Oy
- Lankosken Sähkö Oy
- Lehtimäen Sähkö Oy
- Leppäkosken Sähkö Oy
- Mäntsälän Sähkö Oy
- Naantalin Energia Oy
- Nurmijärven Sähkö Oy
- Nykarleby Kraftverk Ab
- Outokummun Energia Oy
- Paneliankosken Voima Oy
- Parikkalan Valo Oy
- Porvoon Energia Oy - Borgå Energi Ab
- Rauman Energia Oy
- Sallila Energia Oy
- Satapirkan Sähkö Oy
- Seinäjoen Energia Oy
- Suomen Voima Oy
- Tripower Oy
- Vakka-Suomen Voima Oy
- Valkeakosken Energia Oy
- Vatajankosken Sähkö Oy
- Vetelin Energia Oy

- Ålands Elandelslag
- Äänekosken Energia Oy